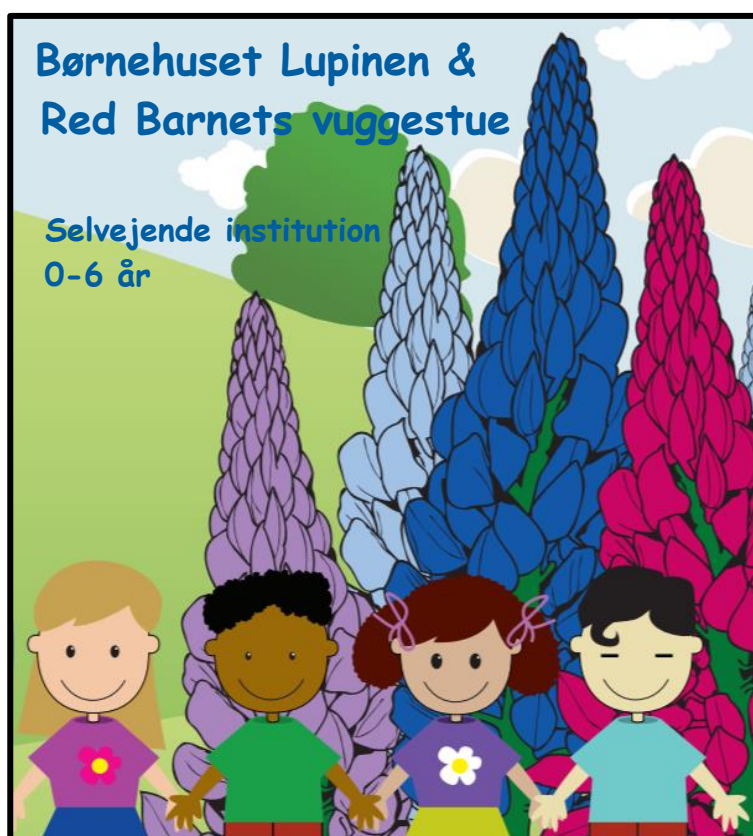

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Lupinen og Red Barnets Vuggestue 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Velkommen til Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue.

Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue er en selvejende daginstitution, som er en del af NET 3, og som har driftsoverenskomst med Københavns kommune. Vi består af 2 daginstitutioner beliggende i Kgs. Enghave fordelt på tre matrikler.

Børnehuset Lupinen er en integreret institution bestående af en vuggestueafdeling beliggende i en hyggelig villa på Borgbjergsvej 30 A med egen legeplads. Vi har 24 vuggestuebørn fordelt på to stuer. Lige så har vi en udflytterbørnehave *Kernehuset* med 44 børn fordelt på to stuer, med opsamling på Borgbjergsvej. Vi kører til Jersie hver dag, hvor vi har et dejligt stort hus og en stor skøn legeplads omgivet af marker og natur.

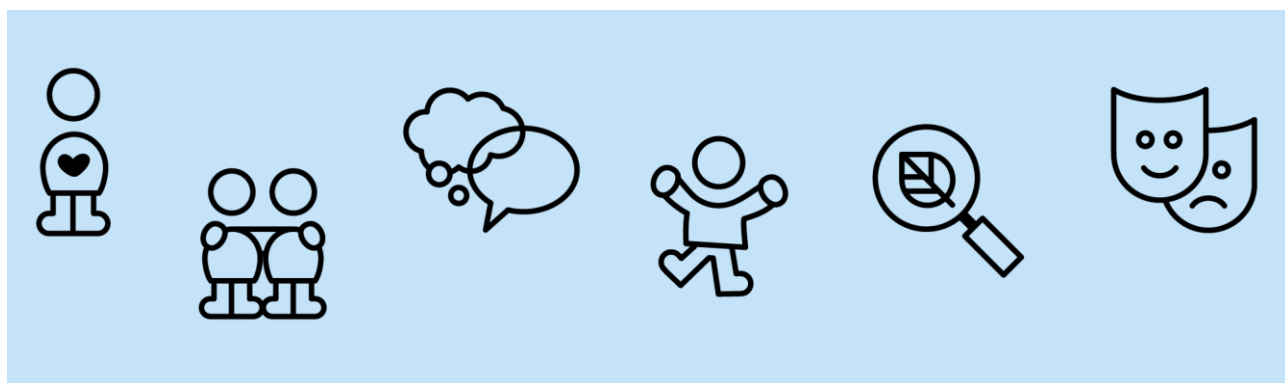
Red Barnets vuggestue er normeret til 44 vuggestuebørn fordelt på 4 stuer. Vi har til huse i en rolig gård med egen nyrenoveret legeplads på Händelsvej 68.

Lederne i NET 3 har udarbejdet vores overordnede pædagogiske grundlag som også ligger til grund for udarbejdelsen af denne pædagogiske læreplan.

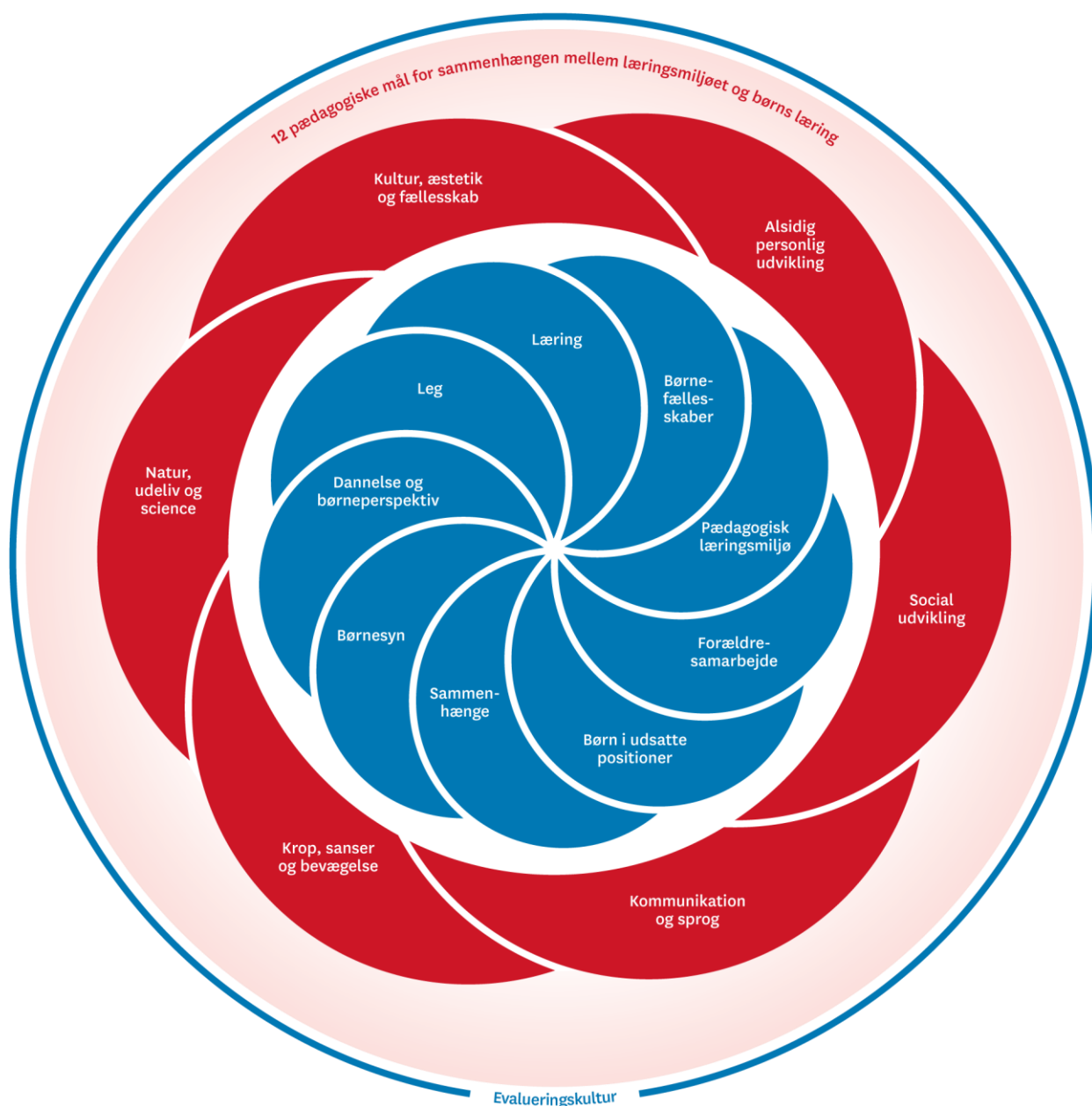
Ledelsen og personalet i Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue har belyst, hvordan vi i vores institution fortolker og arbejder med vores pædagogiske grundlag og læringsmiljø, som udgør rammen for børnenes udvikling, trivsel, læring og dannelse.

Vores pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udvikling og læring. Læreplanen afspejler vores hverdag med overordnede faglige refleksioner og små praksiseksempler fra både vuggestuen og børnehaven. Vores pædagogiske læreplan er derfor udarbejdet for børn i aldersgruppen 0-2 år og i aldersgruppen 3 år frem til skolestart.

God læselyst!

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er

udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue er en integreret daginstitution der arbejder på at skabe trygge og udviklende rammer for alle børn. Vores kerneopgave lyder derfor således:

Vi vil skabe en kultur hvor selvværd, identitet og empati udvikles. Dette for at udvikle sunde og livsduelige børn der alle har betydning for fællesskabet.

Vi arbejder med *læreplanstræet* som er et visuelt pædagogisk redskab til tilrettelæggelse, refleksion og evaluering, der tilgodeser arbejdet med vores fælles faglige fundament og pædagogiske rammesætning. Vi arbejder med *ICDP* som teorigrundlag for personalets relationskompetence og udvikling af samspillet mellem børn og voksne.

Vi gør en dyd ud af at etablere pædagogiske læringsmiljøer som bl.a. understøtter børnenes fantasi, nysgerrighed, motorik, selvværd, identitet og gå-på-mod. Dette opnås gennem børnenes spontane lege, planlagte vokseninitierede aktiviteter og i de daglige pædagogiske rutiner. Vi inddrager børnenes perspektiv i den pædagogiske tilrettelæggelse af hverdagen, og tager højde for den konkrete børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. I læreplanen fremgår det ligeledes, hvordan vi inkluderer og understøtter børn i udsatte positioner i tæt samarbejde med forældrene, og hvordan vi i øvrigt arbejder med at skabe et tæt forældresamarbejde.

Vi tilstræber at arbejde i små børnegrupper, da dette giver mulighed for nærvær, ro og fordybelse. Vi arbejder med barnets nærmeste udviklingszone og skaber rammer der forudsætter, at alle børn kan indgå i børnefællesskaber. Vi giver plads til, at alle børn kan udvikle sig og lære i legen, i de planlagte aktiviteter og i hverdagens mange rutinesituationer.

I vores hus er alle velkomne, og vi glæder os til at lære jer bedre at kende!

For yderligere information henviser vi til vores hjemmesider.

www.bhlupinen.kk.dk

www.redbarnetsvuggestue.kk.dk

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

Læringsmål

Sammenhængen mellem hvad læringsmiljøerne understøtter og børnenes trivsel, udvikling og læring. Læringsmål 0-5 år:

Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på. Og at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner og forskellige former for bevægelse.

Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som stimulerer og udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturtyper og levende organismer samt en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling. Og at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Social udvikling

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer. Og fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mulighed for at udvikle sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden. Og at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Kultur, æstetik og fællesskaber

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner

og værdier. Og at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, så børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social- og kulturel baggrund. Og samspil mellem børn og voksne og børn imellem, som er præget af tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Centrale elementer:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Under de enkelte temaer er først beskrevet en overordnet ramme for NET 3. NET 3 er et forpligtigende netværk, som Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue er en del af. Netværket består af 6 selvejende daginstitutioner.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først beskrives de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Børnesyn

I NET 3 har børn ret til at være børn, være forskellige og udvikle sig i forskellige tempi.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer.

Børnene er aktive medskabere af egen læring og udvikling og deres bidrag er væsentlige og vigtige elementer i planlagte aktiviteter og spontant opståede situationer, leg og rutinesituationer.

HVAD SIGER LOVEN

Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2). Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv. Derfor værner danske dagtilbud om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. I danske dagtilbud er der fokus på at drage omsorg for børnene og samtidig stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvordan kommer det centrale element fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue er barnesynet vigtigt. At være barn har en værdi i sig selv. Alle børn har ret og lov til at være forskellige og udvikle sig i forskellige tempi. Hvordan vi ser barnet, hvordan vi taler til og om barnet, er en stor del af vores pædagogik som følgende punkter beskriver;

- Vi ser barnet, lytter og anerkender det og er opmærksomme på barnets perspektiv

- Vi følger børnenes spor og er med på børnenes initiativer til egne lege
- Børn udvikler sig forskelligt, og vi ser det enkelte barn og dets nærmeste zone for udvikling
- Barnet er medskabere og dets oplevelser og idéer inddrages i dagligdagen
- Vi er et nærværende og imødekommende pædagogisk personale
- Vi voksne er i børnehøjde
- Vi skaber positive narrativer om barnet

Praksiseksempel fra vuggestuerne:

Vi griber de muligheder der er i dagligdagen for en 1:1-situation mellem barnet og den voksne. Eksempelvis ved puslebordet, det handler ikke bare om at en ble skal skiftes, men at man som voksen har øjenkontakt med barnet, kan se barnet/lytte til barnets fortællinger og være nærværende.

Ligeledes finder vi det vigtigt i sovesituationen, at det enkelte barn ses og vi tager tiden til at hvert enkelt barn puttes på den måde, som barnet falder bedst til ro på og er tryk ved.

Hos de 2-årige børn der sover på madras er der eksempelvis mindfulness musik, læsning eller børneyoga, hvor den voksne sidder på skift hos de børn der har brug for det.

Børnene lærer, at de er forskellige og har brug for noget forskelligt. Nogle børn bruger sut, bamse, vil sove selv, have en voksen i hånden, en bestemt sang osv.

Vi mener at det er vigtigt, at barnets individuelle behov imødekommes så vidt muligt.

Praksiseksempel fra Kernehuset i Børnehuset Lupinen:

I Kernehuset bestræber vi os på at give børn lige vilkår, og vi er hermed opmærksomme på, at alle børn skal behandles forskelligt.

Alle børns nærmeste udviklingszone skal tages i betragtning for at opnå dette.

Ved samlinger arbejder vi med at stille muligheder op for aktiviteter på den givne dag, men giver også mulighed for, at børnene er medskabere og deres spor følges.

Vi er opmærksomme på, at alle børn har en mening og en stemme der er vigtig.

Alle børn skal gå hjem fra børnehaven og føle at de er blevet hørt og forstået hver dag.

Dannelse og børneperspektiv

I NET 3 ser vi barnet som medskabere af egen udvikling og personlighed.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at børnene bliver medskabere af egen udvikling.

Vi ser barndommen som en værdi i sig selv, hvor barnet lærer at træde ind og ud af fællesskaber, og handle i en digitaliseret og global verden som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske.

HVAD SIGER LOVEN

Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelses- proces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2)

Hvordan kommer det centrale element fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue er dannelse en del af den læring barnet opnår gennem vuggestue- og børnehavelivet.

Barnet skal inddrages i den læringsproces, der sker.

Dannelse, ligestilling og demokrati skal indtænkes i det daglige pædagogiske arbejde tilpasset målgruppen.

Vi lægger vægt på følgende;

- Vi ser barndommen som en værdi i sig selv, hvor barnet lærer at være en del af fællesskaber
- Sociale relationer er vigtige for barnets dannelse
- Barnet lærer at sige til og fra, lytte til andre og tage hensyn til andre
- Vi giver barnet medbestemmelse, og det kan komme med forslag som lyttes til og inddrages i det omfang det er muligt i dagligdagen
- Barnet lærer at gå hånd i hånd, forstå en besked og vente på tur
- Barnet støttes i at give udtryk for egne behov og ønsker
- Barnet guides i at hjælpe og være empatisk overfor andre

Praksiseksempel fra vuggestuerne:

Morgensamlingen er en af de mange aktiviteter, hvor børnene lyttes til og inddrages. De fortæller f.eks. om oplevelser fra morgenen/dagen, og deres ideer til dagen inddrages i planlægning af dagen så børnene oplever medbestemmelse.

En anden aktivitet kan være, at sangkufferten findes frem. Børnene vælger på skift en sang. Og hvis et barn ønsker en anden sang end den i sanghæftet, så synger vi den.

Der kan også foregå læsning, hvor børnene er med til at vælge hvilken bog vi skal læse den pågældende dag.

De større børn kan også tilbydes at vælge mellem f.eks. to aktiviteter, så de oplever medbestemmelse og indflydelse, på et niveau de kan rumme.

Praksiseksempel fra Kernehuset i Børnehuset Lupinen:

I Kernehuset deler vi børnene op i mindre grupper til frokosten.

Vi hjælper børnene med at give alle plads til at sige noget og til at lytte til hinanden. Alle skal føle at de kan bidrage til den fælles snak.

Dannelsen ligger også i at følge nogle bestemte traditioner i samfundet og snakke i børnehøjde om de ting der fylder i børnenes liv.

Vi arbejder med at være en del af fællesskabet og dets sociale normer på flere planer. Både gennem den måde vi beder hinanden om at vente på tur på, men også når vi hjælper børnene med at indgå kompromisser, og forsøger at se tingene fra flere perspektiver.

Leg

I NET 3 er legen en gennemgående del af dagligdagen i dagtilbuddet.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at alle børn får positive oplevelser, og føler og oplever, at de er en del af lege og legefællesskaber.

For børnene er legen en gennemgående del af deres hverdag, og den er grundlæggende for deres sociale og personlige udvikling og læring.

Vi anerkender og respekterer børns spontane og selvorganiserede leg og den gives plads i hverdagen.

HVAD SIGER LOVEN

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2). Børns spontane og selvorganiserede leg skal både anerkendes og respekteres og gives betydelig plads i hverdagen i dagtilbuddene. Rammesatte legeaktiviteter kan fx tage udgangspunkt i, at børn og voksne sammen reflekterer over, hvordan legen kan udformes og udvikles.

Hvordan kommer det centrale element fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Legen skal være i centrum og al læring skal foregå i et legende univers. I Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue ser vi legekompetencer som væsentlige for børns udvikling og dannelse.

Både at barnet kan fordybe sig i egen leg og indgå i leg med andre.

Vi lægger vægt på følgende;

- Legen er i centrum og der gives plads og rum til leg
- For barnet er legen en gennemgående del af hverdagen, og er grundlæggende for barnets sociale og personlige udvikling
- Vi anerkender og respekterer børns spontane og selvorganiserede leg
- Vi igangsætter og guider i lege, og er selv deltagende i legen både inde og ude
- Barnets fantasi kan komme i spil og udvikles i legen
- Vi arbejder med legemanuskripter
- Vi understøtter spirende rollelege for de yngste, og støtter op om den fortsatte udvikling heraf blandt de ældre børn
- ”Vi går foran i leg, ved siden af i leg og bag ved i leg”

- Barnets sprog udvikles gennem leg og gennem samspil med andre børn og voksne
- Tydelige legezoner understøtter legen og legetøj, bøger, spil, klæd-ud-tøj mm. er tilgængeligt for børnene

Praksiseksempel fra vuggestuerne:

Leg foregår og er grundlæggende for livet i vuggestuen.

Vi organiserer os i løbet af dagen, så der både skabes rum for den strukturerede leg og den børneinitierede leg, hvor vi følger børnenes spor.

Ved brug af vores pædagogiske redskab Læreplanstræet følger vi forskellige temaer i løbet af året, som også viser sig i det børnene leger og leger med.

De forskellige legezoner indikerer tydeligt hvor børnene har adgang til hvilken slags legetøj, og byder dermed op til leg. Der stilles legetøj frem om morgenen på alle stuer, så der indbydes til leg for alle.

Derudover bruges leg i rutinerne i løbet af dagen. F.eks. kan det være at dukken skal skiftes, ligeså vel som barnet, så legen fortsætter ud på badeværelset, og barnet dermed ikke afbrydes i sin leg. Det kan også være at legetøjsbussen skal med til samling, og have sin egen plads her, så den leg der netop var i gang inddrages i samlingen som rutine.

Praksiseksempel fra Kernehuset i Børnehuset Lupinen:

I Børnehuset Lupinens børnehave ser vi legen som værdifuld og grundlæggende for børnenes hverdag.

Legen skal give alle børn mulighed for at føle sig set og hørt af jævnaldrende og sørge for, at alle børn får positive sociale oplevelser.

For at sikre at legen udvikler sig, og børnenes muligheder i legen styrkes og udvikler sig, kan de voksne være deltagende eller være rammesættende på legen, f.eks. ved brug af legemanuskripter.

De voksne sørger for at være igangsættende og medskabende både indenfor og udenfor, og kan drage børnenes legeemner med ind i samlingen eller i andre projekter på stuen.

Læring

I NET 3 fremmes børns læring af at turde at begå fejl, famle og slippe fantasien løs.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at den pædagogiske tilgang er baseret på en legende og eksperimenterende tilgang, der giver mening for børnene.

Personalet bruger børnenes legeindhold som pejlemærke for, hvad der optager dem, og hvad der kan være en udfordring for deres læring og udvikling, og giver børnene lyst til at lære og opleve mere også efter dagtilbudstiden.

HVAD SIGER LOVEN

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og

udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse (Forarbejder til dagtilbudslovens §8, st. 2)

Hvordan kommer det centrale element fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Læring sker gennem leg og pædagogiske rutiner.

I Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue lægges der vægt på følgende i forhold til barnets læring;

- Tydelig daglig struktur og genkendelige rutiner som giver læringsmuligheder
- Tryghed og tillid mellem den voksne og barnet og børnene imellem skaber læringsmuligheder
- Fokus på barnets nærmeste zone for udvikling
- Positiv og anerkendende stemning samt glæde skaber læringsmuligheder
- Tydelige legezoner og den fysiske indretning understøtter leg og læring
- Mindre børnegrupper giver bedre læringsmuligheder for barnet
- Vekslen mellem børneinitierede lege/følge børnenes spor og mere voksenstyrede aktiviteter

Praksiseksempel fra vuggestuerne:

Fredag formiddag har vi 'fredagsrock på plænen'. Denne voksenstyrede aktivitet er et eksempel på en af de få aktiviteter, der prioriterer det store børnefællesskab.

Resten af de pædagogiske aktiviteter foregår i mindre børnefællesskaber.

'Fredagsrock på plænen' giver gode deltagelsesmuligheder for børnene.

Uderummet hvor fredagsrocken som regel bliver holdt, gør at det enkelte kan være med i eget tempo. Der er plads og rum til, at barnet kan trække sig eller stå på sidelinjen og spejle sig i de andre børn eller deltage aktivt.

Fredagsrock-aktiviteten er tilpasset læring på flere niveauer. For det første er det en tilbagevendende aktivitet, hvilket skaber genkendelighed og grundlag for læring. Sprogligt kan barnet synge med eller udtrykke sig ved at lave fagter.

Motorisk kan barnet danse og bevæge sig, samt eksperimentere med lyd/rytmer ved inddragelse af instrumenter så som trommer, rasleæg o. lign.

Praksiseksempel fra Kernehuset i Børnehuset Lupinen:

I Børnehuset Lupinens børnehave forstår vi læring bredt. Vi ser læring som det der opstår mellem barn/barn og barn/voksen, det der opstår i fællesskabet og i rutinesituationer.

Læring kan f.eks. ske i garderoben når man skal ud på legepladsen, eller i den daglige borddækning. Læring kan være helt konkret som at skulle tælle hvor mange glas der skal på bordet.

Læring kan også være social ved, at det enkelte barn er en betydningsfuld deltager i et fællesskab eller i samarbejdet om en opgave:

Jeg er vigtig for fællesskabet fordi jeg sammen med min makker skal dække bord til de andre.

Læringen opstår i vores planlagte og spontane aktiviteter, i vores samling og når vi deltager i børneinitierede aktiviteter og lege.

Vi prøver at placere os på kanten af børnenes leg, så vi ved hvad der rører sig i gruppen, og så vi ved, hvordan vi hele tiden kan være med til at bygge ovenpå og udvide deres lege, så der skabes nye muligheder for læring.

Børnefællesskaber

I NET 3 skaber vi rum for, at børn kan mestre at gå ind og ud af store og små børnefællesskaber.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at der skabes en balance mellem barnet og fællesskabet.

Vi skaber rum for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn, kultur og at mobning forebygges.

HVAD SIGER LOVEN

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2)

Hvordan kommer det centrale element fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Børnehuset Lupinen og Red Barnet vuggestue ser vi det at kunne lege og indgå i børnefællesskaber, som nogle af de vigtigste kompetencer et barn skal lære i tiden hos os.

Det er vigtigt, at pædagogerne giver mulighed for i hverdagen at der skabes rum for, at børnene kan indgå i forskellige børnefællesskaber, store og små, på tværs af køn, alder, mm.;

- Vi skaber rammerne for forskellige børnefællesskaber
- De yngste børn leger parrallet og er nysgerrige og opdager hinanden
- De ældre børn leger rolle-, regel- og konstruktionslege
- Barnet undersøger stuens muligheder
- Vi arbejder med konflikthåndtering
- Vi støtter de ældre børn i at samarbejde og forhandle med hinanden og i legen
- Vi skaber positive fortællinger om barnet for at positionere barnet positivt i børnegruppen
- Barnet lærer at dele og være en del af et fællesskab
- Vi støtter de gode lege, de gode samspil og barnets selvvalgte legekammerater

Praksiseksempel fra vuggestuerne:

Vi er opmærksomme på, hvordan vi sætter rammen for børnenes mulighed for fællesskaber.

Vi sammensætter børnene forskelligt i aktiviteter og lege, så børnene kan opdage hinanden. Vi sørger for, at vi som personale er organiseret således, at vi er til rådighed for børnene, så alle børn kan deltage i det store fællesskab og i mindre fællesskaber.

Vi gør en dyd ud af at oversætte børnenes intentioner og give barnet alternativer, så alle børn føler sig forstået, og opleves som attraktive legekammerater.

Vi arbejder med Fri for Mobberi.

Praksiseksempel fra Kernehuset i Børnehuset Lupinen:

I Børnehuset Lupinens børnehave arbejder vi på at have en inkluderende kultur, hvor der er plads til forskellighed i børnegruppen.

Vi arbejder med Fri for Mobberi og bruger både historier, plancher og bamsemassage.

Vi arbejder med faste gruppeaktiviteter for den enkelte aldersgruppe, så vi støtter op om de relationer der kan være børnene imellem i den samme aldersgruppe, som man på sigt måske skal følges med i fritidshjem og skole.

Vi arbejder med voksenbestemte busmakkere og spisegrupper, så man kan få øjnene op for nye venskaber.

Vi støtter op om venskaber på tværs af alder og på tværs af stuerne, ved at give børnene mulighed for selv at danne legegrupper.

Vi opfordrer forældre til at lave legeaftaler, og har hængt børnegrupperne op i *opsamleren*, så det er tydeligt for forældrene, hvem ens barn har relationer til.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Pædagogisk læringsmiljø

I NET 3 støtter vi børnenes sociale udvikling ved at skabe muligheder for barnet, så det lærer at sige til og fra og indgå i kendte og nye sammenhænge med andre børn.

Ledelsen og det pædagogiske personale rammesætter, organiserer og tilrettelægger en praksis, som understøtter børns kropslige, sociale, emotionelle, kognitive læring og udvikling hele dagen.

Læringsmiljøet tager afsæt i vores barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber, samt at børns læring skal ses indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer.

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue er de pædagogiske læringsmiljøer, de som danner grundlag for den pædagogik, vi har i institutionen. Vores pædagogiske læringsmiljøer er følgende;

- Pædagogiske aktiviteter og pædagogik i rutinerne
- Rolige og trygge omgivelser
- Mindre børnegrupper
- Barnet lærer gennem leg
- At barnet lærer at sige til og fra
- Brugen af uderummet/legepladsen, hvor der er rum og plads til børnenes selvvalgte leg og aktiviteter og de voksenstyrede aktiviteter
- Ugentlige ture ud af huset

Praksiseksempel fra vuggestuerne:

Struktur og organisering er vigtigt for at skabe rum for at kunne lege og være i mindre børnegrupper. Der skal være en naturlig balance mellem børn der er i aktiviteter, og børn der leger.

Der ses eksempelvis i garderoben et whiteboard i vuggestuen, som giver et overblik over ugen. Dette for at sikre ovennævnte faktorer for gode pædagogiske læringsmiljøer.

Tavlen er derfor foranderlig, og giver også et overblik over ændringer der foretages.

Tavlens formål er at give en visuelt overblik, så vi i dagligdagen sikrer mindre børnegrupper, forskellige aktiviteter og børneinitierede lege, inde/ude - hele dagen.

Derudover arbejder vi med Læreplanstræet, som er et redskab til gode læringsmiljøer og godt pædagogisk indhold i dagligdagen.

Praksiseksempel fra Kernehuset i Børnehuset Lupinen:

I Børnehuset Lupinens udflytterbørnehave er dagens struktur og rytme en tydelig og synlig del af det pædagogiske læringsmiljø.

Hver dag er det en fast rutine at komme afsted og hjem med bussen, omkring samling og spisesituationer, omkring garderoben og måden hvorpå vi kommer ud på legepladsen eller på tur.

Derudover arbejdes der med at dele børnene ind i små grupper, hvor alle børn har mulighed for samtale og for at blive hørt og anerkendt.

Der arbejdes med Læreplanstræet som en ramme for det enkelte tema/periode og der arbejdes med planlagte og spontane aktiviteter, samt at følge børnenes spor, for at skabe den største mulighed for læring og interesse.

Vi gennemgår løbende børnegruppen, for at sikre os at vi hele tiden følger med den udvikling som børnegruppen/den enkelte har taget.

Samarbejde med forældre om børns læring

I NET 3 forventer vi, at forældrene tager aktivt medansvar for samarbejdet.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber rammer som muliggør samarbejde med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Hjemmet er den mest centrale arena og har størst indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forældrene er eksperter i deres egne børn.

Derfor afstemmer vi gensidigt forventninger til hinanden i forhold til det individuelle forældresamarbejde.

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue ser vi forældre som en vigtig samarbejdspartner og ressource, og derfor ser vi respekt og ligeværd som essentielle værdier i vores kommunikation med og tilgang til forældrene.

For at forstå barnet og varetage dets tarv må forældrene inddrages, så vi i institutionen har grundlag for at forstå barnet nuanceret og støtte det bedst muligt.

Vi lægger vægt på følgende;

- Vi har en daglig dialog med forældrene, når de henter og/eller afleverer deres barn
- Forældrene inddrages og har indflydelse på deres barns hverdag, ved at bidrage med ideer til lege og aktiviteter
- Forældrene kan deltage i barnets fødselsdag, afslutning o.lign. hvis de ønsker det
- Vi kan forældrenes navne
- Vi siger *hej* og *farvel* til alle forældre vi ser
- Vi indkalder til møder ved behov
- Vi anvender tolk ved behov

- Vi har forældrearrangementer og holder forældremøder
- Der laves en dagbog og tages billeder af barnets hverdag som kan ses på KBHbarn

Praksiseksempel fra vuggestuerne:

Vi siger altid godmorgen og farvel til alle forældre og børn, så alle føler sig velkomne og set.

KBHbarn er vores digitale platform for kommunikation til og dialog med forældrene, og her sikres at al information gives rettidigt til alle. Vi ligger billeder ud af dagens gang, aktiviteter og leg, så forældrene har mulighed for at se hvad deres børn laver, og kan tale med dem om det.

Derudover vægter vi den daglige og mundtlige dialog med forældrene højt, så alle forældre oplever at have en tillidsfuld relation til personalet.

Vores pædagogiske arbejdsredskab Læreplanstræet hænger også til syne for alle forældre, så de har mulighed for at have indblik i, hvad vi arbejder med dagligt.

Vi holder forskellige arrangementer i løbet af året som forældrene deltager i sammen med deres børn, f.eks. jule- og sommerfester.

Praksiseksempel fra Kernehuset i Børnehuset Lupinen:

I Børnehuset Lupinens børnehave er vi flittige brugere af KBHbarn som formidler af vores dagligdag. Vi skriver dagbog hver dag, så forældrene er informeret om dagens gang, om ture, om arrangementer som julefest, sommerfest, *bag for en sag* o.lign.

Derudover er vi altid til rådighed for en snak om dagens gang i hente-/afleveringssituationen. Her bruger vi gerne *opsamleren* som rum for garderobesnakken, men også som rum for inspiration til forældrene, vha. opslag om hvad der f.eks. synges i børnehaven for tiden.

Vi tilbyder en samtale 3 måneder efter opstart og ved barnets afslutning, og står ellers til rådighed hvis behovet for flere samtaler skulle opstå løbende.

Derudover afholdes der årligt et forældremøde, og forældrebestyrelsen står for at arrangere forældrekafe og den årlige halloweenfest.

Børn i udsatte positioner

I NET 3 ses børnene forskelligt for at blive set 'ens'.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber rammer og læringsmiljøer som muliggør, at alle børn bliver stimuleret og mødt med positive forventninger. Børn i udsatte positioner er en betydningsfuld del af børnefællesskabet, ligesom deres forældre tilsvarende er betydningsfulde i forældrefællesskabet.

Vi vægter kvaliteten af relationen mellem barn og voksen højt – for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle børn deltager i store og små fællesskaber.

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue er vi opmærksomme på at gøre plads til alle børn, og at alle børn har forskellige behov og forskellige udgangspunkter for deltagelse i fællesskabet.

Vi arbejder bevidst med en genkendelig struktur samt mindre grupper, så dagen bliver overskuelig for børnene.

Vi arbejder med forudsigelighed og tilgængelige og nærværende voksne, hvilket skaber et trygt og rart miljø at være i.

Vi lægger vægt på følgende;

- Barnet bliver set, hørt og forstået
- Vi skaber deltagelsesmuligheder for barnet, og muliggør værdifulde positioner for barnet i forskellige børnefællesskaber
- Vi arbejder bevidst med at fremhæve barnets stærke sider
- Personalet skaber rammen for, at barnet bliver mødt med positive forventninger
- Vi arbejder med narrativer og barnets selvfortællinger
- Vi arbejder med TOPI (*Tidlig Opsporing og Indsats*)
- Vi ser barnet og dets nærmeste zone for udvikling, så barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling fremmes
- Vi skaber en genkendelig og tryk ramme, så hverdagen er overskuelig for barnet
- En genkendelig ramme betyder også ved personalets ferier, sygdom o.lign., gør vi brug af den *flyver* som er ansat, da

vedkommende er et kendt ansigt for alle børn og forældre hvilket skaber tryghed

- Ved behov kontaktes ressource teamet, og der udarbejdes en handleplan i samarbejde med forældrene. Vi afholder løbende forældresamtaler, og den fælles forståelse for barnets trivsel og udvikling, giver et stærkt og tæt samarbejde mellem institution og hjem.

Praksis eksempel fra vuggestuerne:

Vi opdeler ofte børnene i mindre grupper, hvilket giver os som personale en øget mulighed for at se og stimulere det enkelte barn samt give mulighed for, at alle børns stærke sider fremhæves og ses af de øvrige børn.

Derudover tilbyder vi tydelige lege zoner, så det er muligt for alle børn at gennemskue den ramme de er i.

Oprydning er også en fast del af hverdagen, så der skabes overskuelighed på stuen for alle børn.

Praksis eksempel fra Kernehuset i Børnehuset Lupinen:

I Børnehuset Lupinens Børnehave sidder børnene med en fast busmakker i bussen, og de voksne har gjort sig bevidste tanker om, hvilke børn der sidder sammen. Dette skaber forudsigelighed for børnene, og styrker deres sociale relationer.

Både indendørs og udendørs har vi skabt lege zoner, med mulighed for fordybende og skærmede aktiviteter.

Vi arbejder ofte i mindre grupper, hvilket giver os pædagoger øget mulighed for at se det enkelte barn, samt stimulere barnets behov.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Overgange i børns liv

I NET 3 vægter vi børns overgange mellem hjem og institution, og fra vuggestue til børnehaven og fra børnehave til 0.klasse, højt.

Det pædagogiske personale og ledelsen skaber rammer og læringsmiljøer som understøtter, at børnene tør møde nye udfordringer, fordybe sig, være vedholdende, kunne indgå i et børnefællesskab og tage initiativ til at indgå i relationer, så barnet derigennem får positive forventninger til de sociale relationer i skolen.

Det pædagogiske personale tilrettelægger et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der introducerer til og giver børnene mulighed for at udvikle nysgerrighed overfor bogstaver, tal, mønstre, former mv.

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I Børnehuset Lupinen og i Red Barnets vuggestue arbejder vi på at gøre både vuggestue- og børnehavebørn klar til det skift det er enten at skulle fra hjem til institution eller fra én institutionskontekst til en anden. Vi lægger vægt på følgende;

- Vi afholder forsamlinger ved vuggestuestart
- Vi arbejder med børnenes selvhjulpenhed i rutinerne
- Vi tager på besøg i børnehaver med vuggestuebørnene
- Der afholdes forældresamtale omkring overdragelsespapirer ved overgang fra vuggestue til børnehave
- I børnehaven har vi et stærkt samarbejde med diskriktskolen og fritidshjem, samt et nært samarbejde med forældrene om børnenes skoleparathed
- I børnehaven afholdes der forældresamtaler i forbindelse med sprogvurderingen, Københavnermodellen, skolevalg og ift. videnoverdragelserne til fritidshjem/skole

Praksiseksempel fra vuggestuerne:

Vi arbejder med at skabe en tryk overgang fra hjem til vuggestue, ved at tilbyde forsamlinger med nye forældre og børn hvor der sker en forventningsafstemning mellem institution og hjem.

Vi har meget fokus på selvhjulpenhed. Vi ligger vægt på både at gøre børnene parate til børnehavelivet, men ligeså vel gøre dem i stand til at mestre udfordringer og opgaver selv, som de har brug for imens de går i vuggestue. F.eks. selv at kunne gå op og ned ad stolen, at øve sig i at tage tøj af og på, at øse sin egen mad op.

Vi har spontane og planlagte ture til børnehaver, så børnene får mulighed for at få indblik i, hvad det vil sige at være barn i en børnehave.

Praksiseksempel fra Kernehuset i Børnehuset Lupinen:

I Kernehuset arbejder vi med det pædagogiske læringsmiljø sammenhæng til børnehaveklassen. I Storegruppen for kommende skolestartere, arbejder vi især med at gøre børnene skoleparate.

Vi arbejder med små skolerelaterede opgaver, f.eks. at følge en fælles besked samt fokus på selvhjulpenhed.

Vi arbejder specifikt med at fremme nysgerrigheden for ny viden, f.eks. tal, bogstaver og former.

Der arbejdes med aldersintegrerede grupper, fra 1. september til 1. april en gang om ugen.

Begge stuer arbejder ved frokostmåltidet med et *alenebord*, hvor børnene får mulighed for at styrke deres selvstændighed samt samarbejde omkring at få sendt maden rundt, og have et rart måltid sammen.

Vi laver mad på bålet én gang om ugen, hvor de ældste børn er med til at forberede grøntsagerne samt lave maden. De store spiser efterfølgende udenfor sammen.

I vores indretning af institutionen, har vi forsøgt at tilgodese de ældste børn, ved f.eks. at have indrettet en del af hemsén med aktiviteter målrettet denne aldersgruppe.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Børnehuset Lupinen og Red Barnets vuggestue ligger i gå afstand til Karens Minde, Sydhavnstippen, Vestre kirkegård samt Valbyparken. Vi tager på ture i lokalområdet og bruger de grønne områder tæt på os. Ligeledes udgør lokalmiljøet i Jersie, hvor udflytterbørnehaven holder til, et læringsrum med plads til udfoldelse.

Vi benytter os ligeledes af de lokale kulturtilbud i området. Alt sammen for at skabe de bedste forudsætninger for læring, så børnene får gode udviklingsmuligheder samt kendskab til deres lokalsamfund og hvordan de kan gøre brug af dette.

Vi bruger lokalmiljøet som et rum for, at vi kan mødes på tværs af vores matrikler og fordybe os i aktiviteter og lege sammen, for derved at danne grundlag for nye legefællesskaber.

Vi lægger vægt på og inddrager følgende;

- Vi gør børnene nysgerrige på deres omverden ved at gå ture i lokalmiljøet, og deltage i Københavns øvrige kulturtilbud
- Vi besøger Karens Mindes dyr, så børnene kan opleve dyrene sanseligt
- Vi går på biblioteket for at støtte deres sproglige udvikling, samt at gøre det til en naturlig del af hverdagen for børnene at søge viden og finde bøger der, også på sigt
- Vi benytter os af Karens Mindes kulturtilbud såsom teater, kunstscole for børn o.lign.

- Vi benytter os af de grønne områder i nærheden og cykler f.eks. til Valbyparken
- Vi besøger Brandstationens museum, hvor børnene leger samt lærer om brandstationens funktion i samfundet
- Vi tager på tur med de mindste til Mozarts Plads og følger Metrobyggeriets udvikling
- Ellebjerg skoles område og legeplads bruges af de børnehavebørn som er på Borgbjergsvej
- Børnehaven benytter lokalområdet til at lære at begå sig i trafikken
- I udflytterbørnehaven i Jersie er byen, naboskolens legeplads, markerne og Trylleskoven også et læringsmiljø der flittigt tages i brug

---

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbud-
det skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pæda-
gogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af
børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og
modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Børnehuset Lupinen og Red barnets vuggestue har vi fokus på at
integrere det fysiske-, psykiske- og æstetiske børnemiljø i den
pædagogiske praksis.

Vi har fokus på arbejdet med det fysiske børnemiljø:

På to af matriklerne har stuerne i samarbejde med nogle
indretningsarkitekter haft fokus på, hvordan det fysiske læringsrum
bedst muligt understøtter børnenes leg. Dette sker ligeledes på den
sidste matrikel i løbet af 2020.

Vi har fokus på at der skal være tydelige legezoner der er indbydende
og nemme at gå til for børnene. De skal inspirere til udviklingen af
børnenes rolle-, regel- og konstruktionslege. Vi har en dukkekrog,
biltæpper, lego, køkken mv. Dette giver børnene bedre mulighed for at
lege i mindre grupper sammen og med de voksne.

Vi bruger vores legepladser, der alle er nyrenoverede, som en naturlig
del af vores læringsrum. De indbyder til motorisk udfoldelse på
forskellige niveauer, og giver andre muligheder for legens udfoldelser
og børnenes læring og udvikling.

Vi har fokus på arbejdet med det psykiske børnemiljø:

Vi arbejder på at være et børnehus, der rummer alle børns følelser og
personlige behov.

Vi tilrettelægger f.eks. leg, aktiviteter og rutiner således at der altid er
nærværende voksne til rådighed, der ser barnets og/eller gruppens
behov for hjælp til følelsesafstemning. Dette gør vi eksempelvis ved at
arbejde med nærværs- og miljømedarbejdere.

Derudover arbejder vi med ICDP, som er en arbejdsmetode der har til
hensigt at styrke relationen mellem den voksne og barnet, så denne
bliver så tryk, tillidsfuld og anerkendende som muligt.

Vi vægter måltidet højt og spiser i mindre primærgrupper, der er tilrettelagt ud fra børnenes relationer og udvikling. Måltidet skal give mulighed for en rolig og positiv sanselig oplevelse samt lægge op til gode dialoger omkring bordet.

Vi arbejder med *madmod* og -glæde og alle sanser tages i brug.

Vi arbejder også på at stille forskellige positioner til rådighed for børnene, så alle har mulighed for at deltage i det der foregår. Dette gøres eksempelvis ved at arbejde med legemanuskripter, eller ved at tilpasse oprydningssituationen til den specifikke målgruppe. Synes barnet f.eks. at det er sjovt at organisere legetøjet, ved at komme det i forskellige kasser, eller skal der gøres en konkurrence ud af at fordele spande, skovle, river osv. i farveorden på kortest tid.

Vores arbejde med det psykiske børnemiljø gør, at alle børns følelsesliv tages alvorligt, og at de derved oplever en følelse af at være betydningsfulde og bidragende, hvilket er grundlaget for identitetsdannelse og et stærkt selvværd.

Vi har fokus på arbejdet med det æstetiske børnemiljø:

Først og fremmest arbejder vi med, at vores daginstitution skaber en ramme der er stimulerende og udfordrende for alle børn, og som dermed lægger op til forskellig udfoldelse. Vi lægger også vægt på, at der er plads til foranderlighed på stuerne, så det ikke altid er de samme plakater der hænger på væggen, eller det samme legetøj der er at finde i legezoneerne.

Derudover mener vi, at børn skal have adgang til æstetiske miljøer, hvori børnene kan deltage i æstetiske processer. Dette er fordi vi forstår børn som skabende og sanselige individer, der i høj grad erfarer gennem kroppen.

Vi vil gerne skabe rum for æstetiske forløb, hvor børnene kan udtrykke sig selv f.eks. gennem mudderkunst, ler, perler eller sandslotte. Dette giver barnet en stemme, også selvom det ikke nødvendigvis mestrer sproget verbalt.

Dette tydeliggør også hvor vigtig den legende tilgang er for os, og for børnene i vores børnehus.

Vores arbejde med det æstetiske læringsmiljø gør det inspirerende for børnene at deltage aktivt i leg og aktiviteter. De æstetiske processer skaber grundlag for selvudvikling, da der tænkes i, at alle børn skal gives en stemme. Børn skal ses, høres og forstås.

Venlig Hilsen Børnehuset Lupinen & Red Barnets vuggestue